

Högskolan i Gävle
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 785 I,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
Jana.Hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-06-14
Reg.nr 641-1312-11

Beslut om tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan i Gävle har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande); docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande); universitetsadjunkt Ingrid Bardon, Högskolan i Jönköping; universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack; universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad; professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi; universitetslektor Maud Ihrskog; Högskolan i Borås, professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge; docent Marléne Johansson, Åbo Akademi; docent Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad; professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo samt universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan. Lärosätet prövades för grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 hösten 2010 och ansökan avslogs den 17 december 2010 (se beslut reg.nr 641-933-10). Inför den förnyade prövningen uppmanades lärosätet att i ansökan presentera ett nytt bedömningsunderlag avseende de aspekter som tidigare bedömdes vara otillfredsställande. Bedömargruppens yttrande bifogas, se bilaga 1.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömarens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen inte funnits anledning att ändra bedömningarna av tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Ledamöter i bedömarens grupp har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömarens samlade bedömning är att Högskolan i Gävle har förutsättningar att ge grundlärares examen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning och konstaterar att högskolan vidtagit relevanta åtgärder för att komma till rätta med de brister som förelåg enligt tidigare beslut. Högskoleverket noterar att högskolan i sina styrdokument inte tydligt har redovisat att det självständiga arbetet om 30 högskolepoäng, eller två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng, ska genomföras i ett eller två ämnen som studeras inom respektive inriktning. Detta är inte förenligt med de krav som ställs i examensordningen. Högskoleverket avser att följa upp att bristen åtgärdas.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda grundlärares examen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Cecilia Nordqvist och Joakim Palestro deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Ledamöterna i bedömagruppen

Högskolan i Gävle – grundlärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 4-6

Lärosätet prövades för grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 hösten 2010 och ansökan avslogs den 17 december 2010 (se beslut reg.nr 641-933-10). Det yttrande som utgjorde underlag för ovanstående beslut utmynnade i en negativ samlad bedömning, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna av dessa tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Bedömagruppens uppfattning är att antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i rimlig proportion till utbildningens beräknade omfattning. Högskolan har genom de senaste årens rekryteringar stärkt sin vetenskapliga kompetens, och lärraresursen består av vetenskapligt meriterade lärare samt lärare som besitter professionserfarenhet i en välavvägd proportion. Vi finner vidare att lärarna har vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen, men att det behövs ytterligare förstärkningar i matematik, naturorienterade ämnen och bild. Det finns en adekvat sammansättning av den samlade lärraresursen, men ett alltför stort antal olika lärare på kurserna kan innebära en risk för fragmentering av kunskapsinnehållet. Lärarna har den kompetens som krävs för att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan. Lärraresurserna för undervisning om och i praktiska och estetiska läroprocesser är något knappa. Avseende kompetensutveckling menar vi att lärarna ges reella möjligheter till detta.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärraresurs är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Vår bedömning är att utbildningen ges i en forskande miljö. Högskolan prioriterar forskning i temagrupper där det ingår forskare på högskolan, lärare i regionens skolor, doktorander och studenter. Självständiga arbeten kan genomföras inom temagrupperna. Utbildningen kommer även att ge förutsättningar för ett kritiskt, kreativt och reflekterande förhållningssätt, vilket stöds av temagrupperna.

Utbildningsmiljön inbegriper en fungerande organisation som säkrar kvalitet och innehåll i den verksamhetsförlagda utbildningen.

Det bedrivs ett nationellt och internationellt samarbete. Högskolan har utvecklat samarbete i regionen på olika arenor och genom nätverk. Lärare och doktorander är involverade i olika nationella och internationella forskningsprogram.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen i den förnyade ansökan anger en tydlig struktur och innehåll för programmet med inriktning 4-6 enligt de krav som högskoleförordningen ställer. Utbildningens övergripande progression har förtydligats, dock kvarstår behovet av en översyn av ämnesprogressionen.

Även kursplanerna är genomarbetade. Kursplanerna för den utbildningsvetenskapliga kärnan är på ett tillfredsställande sätt kopplade till det specifika i inriktningen. De kommunikativa aspekterna av estetiskt lärande har stärkts.

Ansökan innehåller utkast till kursplaner avseende självständiga arbeten (examensarbeten) i svenska eller engelska (15 alternativt 30 hp) respektive pedagogik och didaktik (15 alternativt 30 hp). Detta är inte i överensstämmelse med utbildningsplanen som anger att examensarbetet kan göras inom ett eller två ämnen. Om studenter ges möjlighet/tillåts att skriva examensarbete i pedagogik och didaktik är det oklart hur lärosätet säkrar examensordningens krav på ämnesstudier och ämnesdidaktik omfattande 165 högskolepoäng. Kursplaner för självständigt arbete i andra ämnen saknas.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument inte är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

Undervisnings- och examinationsformerna är tillfredsställande men innehållet och litteraturen i vissa kurser uppvisar brister. Forskningsanknytning säkras. Litteraturlistorna har utökats och det ingår viss internationell litteratur. Dock

har kurslitteraturen i exempelvis kursen Litteraturundervisning och läsare svag koppling till utbildningens inriktning. I några kurser har litteraturlistorna blivit väl omfattande.

Såväl den ämnesteoretiska som den ämnesdidaktiska progressionen i svenska behöver utvecklas ytterligare. Kursplanernas innehåll, mål och litteratur visar inte att svenskämnets båda delar samverkar och skapar en sammanhängande progression som leder mot ett examensarbete i professionsämnet svenska på avancerad nivå.

Kursplanerna i engelska går från grundnivå till avancerad nivå och anger tydligt mål, innehåll, examination, betygsskala, förkunskapskrav och lämplig kurslitteratur för inriktningen.

Kursplanerna för kurserna Grundläggande algebra och Matematikdidaktik i undervisning och forskning är fastställda 2008 respektive 2009. Dessa två kurser samt kurserna Matematikinläring för grundlärare 1 och 2 har olika innehåll men någon form av progression framgår inte i beskrivningen. Alla är placerade på grundnivå och en fördjupad nivå på examinationer kan inte heller urskiljas i kursplanerna. Litteraturen är mycket ensidig, samma författare till tre av böckerna i en och samma kurs.

I kursplanen för ämnet samhällsorientering finns en ambition av såväl ämnesfördjupning som ämnesdidaktiska inslag. I geografi saknas dock ämnesdidaktisk litteratur och för samhällskunskap kan den ämnesdidaktiska kurslitteraturen uppdateras.

Kursplanen för naturvetenskap och teknik saknar specifika mål för de enskilda ämnena och blir på så sätt generellt skriven. Inom denna kurs om 30 högskolepoäng förekommer sex examinationer men då examinationsformerna inte är preciserade ger underlaget inget utrymme för bedömning. En annan viktig aspekt vad avser examinationen är att de enskilda ämnena fysik, kemi, biologi och teknik undervisas och examineras i olika kursmoment vilket innebär att det är svårt att se en sammanhållen bild av studenternas kunskapsutveckling i naturvetenskap. Det är också oklart hur ämnesdidaktiken integreras i ämnes teorin särskilt med avseende på den kurs (1,5 högskolepoäng) i ämnesdidaktik som utgör kursmoment 0060. Ämnesdidaktiska moment kan tydliggöras, t. ex. är det oklart om innehållet i ämnesdidaktiken kommer att innehålla utvärdering, betygsättning och bedömning av naturvetenskap och teknik.

I den förnyade ansökan beskrivs tydliga kriterier för examination av den verksamhetsförlagda utbildningen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination inte är tillfredställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Examinationskraven anges tydligt i de förnyade kursplanerna.

I den förnyade ansökan beskrivs på ett tillfredställande sätt hur högskolan säkrar att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Högskolan i Gävle har förutsättningar att ge grundlärautbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6 med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar därför Högskoleverket att tillstyrkar ansökan.

Bedömargruppen består av följande ledamöter:

Docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande),

Docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande),

Universitetsadjunkt Ingrid Bardon, Högskolan i Jönköping,

Universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack,

Universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad,

Professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi,

Universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås,

Professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge,

Docent Marléne Johansson, Åbo Akademi,

Docent Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad,

Professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo,

Universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola